

Rengöring/desinfektion av övningsdockor för Hjärt-Lung-Räddning

En betydande fabrikant av s k HLR-dockor är norska Lærdal. Utöver denne leverantör känner vi till Tiasos i Stockholm (Ambu-Man-dockan) och Svensk Sjukvårdsservice i Falköping (Actar-dockan). Dockorna kommer till användning i samband med livräddningskurser som anordnas av organisationer som Kardiologföreningen, Röda Korset, Räddningstjänsten m fl.

Gemensamt för Lærdals och Tiasos' är att dockorna är försedda med ansiktsmasker, utförda i ett gummimaterial. Om man inte väljer att betrakta dem som engångs förbrukningsmaterial måste dessa ansiktsmasker, liksom i förekommande fall andra utrustningsdetaljer, rengöras/desinfekteras, dels i samband med att övningsdockan övergår från en elev till en annan, dels efter övningspassets avslutning.

Dockorna från Svensk Sjukvårdsservice är inte försedda med ansiktsmask. I detta fall förses varje elev med ett helt huvud. I regel behöver detta därför endast desinfekteras efter övningspassets slut.

För rengöring/desinfektion används i regel

(i vart fall i Sverige) 70 %-ig etylalkohol eller Klorin (1½dl per 4 liter vatten). Många uppfattar dock alkoholerna som otillräckligt breda i sin effekt, vartill kommer att de efterlämnar en obehaglig smak på gummiytan. Klorin vill många komma ifrån av miljöskäl och det hävdas också på en del håll att det avger en obehaglig klorlukt.

Vi har testat Virkon som ett substitut till alkohol och Klorin och jämförelsen utfaller till Virkons fördel:

- Virkon är lämplig genom sitt breda verkningspektrum och tillika rengörande förmåga.
- Virkon är ett väsentligt bättre alternativ än Klorin ur miljösynpunkt.
- Virkon efterlämnar ingen smak på gummiytan.
- Virkon erbjuder en i stort sett luktfri hantering (10g oparfymrad vattenlöslig dospåse).

INSTRUKTIONER

Efter avslutad övning

- Bered en 1 %-ig Virkon-lösning genom att lösa 1 st 10g vattenlöslig doseringspåse per 1 liter vatten.
- Tag isär dockan som tillverkaren rekommenderar.
- Lägg ner de föremål som ska rengöras/desinfekteras (i regel dockansikte och ansiktskopplingar, i förekommande fall återanvändbara luftvägar, betr. Actar-dockan hela huvudet). Tillse att föremålen täcks av Virkon-lösningen..
- Låt Virkon-lösningen inverka under 2 minuter.
- Börja sedan diska i Virkon-lösningen. Använd en mjuk (flask)borste för att energiskt borsta alla delar.
- Låt föremålen ligga kvar i Virkon-lösningen tills det totalt har gått 10 minuter från det föremålen lades ner i den.
- Skölj med rent vatten och låt föremålen torka innan de monteras och installeras i dockan.
- Använd Virkon-lösning är återanvändbar i 7 dagar efter beredning. När den tiden gått till ända är lösningen inaktiv.
- Lösning, som ej ska användas, hålls ut i avloppet.

Alternativ instruktion för Actar-dockan

I syfte att minska åtgången av desinfektionsmedel kan man alternativt förfara enligt följande:

- Bered en Virkon-lösning enl ovan.
- Fukta en Wettex-trasa (motsv) och torka av hela huvudet på utsidan. Tillse att en fuktig yta lämnas kvar.
- Håll i ungefär en dl av lösningen genom munnen så att den hamnar inne i huvudet. Täck för mun- och näsöppningar med den fuktade Wettex-duken och täta med den andra handen ventilen i halspartiet. Skaka därefter runt lösningen i huvudet ca 1 min.
- Lägg ner huvudet med ”näsan i vädret”, lägg den fuktade Wettexduken att täcka mun- och näsregionen och låt ligga i ca 8 min.
- Töm lösningen ur huvudet och skölj därefter såväl in- som utsidan av huvudet med vatten.
- Torka huvudets utsida och placera det därefter i kompressionskolvens botten för dropptorkning.

Vid byte av HLR-docka mellan elever

- Bered en 0,5 %-ig Virkon-lösning genom att i en skål blanda ut den 1%-iga lösningen med lika mängd vatten (t ex 1 dl 1 %-ig Virkon-lösning + 1 dl vatten).
- Fukta en ren kompress i lösningen och rengör noggrant dockans ansikte och insidan av munnen. Tillse att ytorna fuktas ordentligt med Virkon-lösningen.
- Låt Virkon-lösningen inverka i 1 minut och torka därefter torrt med ren kompress eller torkduk.
- Övningen kan nu fortsätta.